

Regeringens proposition

1975/76: 40

med förslag om ändring i tulltaxan (1971:920), m. m.;

beslutad den 16 oktober 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

G.E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Färöarna för det stora flertalet varor får åtnjuta samma tull- och avgiftsförmåner som medges Danmark i övrigt. Vidare förordas att tullen på fetter och oljor som används för tekniskt ändamål ändras till 8 %. I övrigt framläggs förslag bl. a. om återinförande av utjämningskatt på mellanöl och starköl.

1 Förslag till

Lag om ändring i tulltaxan (1971:920)

Härigenom föreskrives i fråga om tulltaxan (1971:920)

dels att tulltaxenr 15.07, 15.12, 38.19, 51.01, 51.03, 51.04, 56.01, 56.04, 56.05, 56.06 samt anmärkningarna 2:1 till sextonde avdelningen och 5:1 till sjuttonde avdelningen skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i tulltaxan skall införas en ny anmärkning till 90 kap., 2:1, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15.07 Vegetabiliska fetter och feta oljor, råa, renade eller raffinerade:

A. linolja:

1. oblekt fri

2. blekt 100 kg 3:-

B. krotonolja, oiticicaolja, ricinolja, tobaksfröolja och träolja fri

C. andra slag:

1. oraffinerade 10 %²

2. andra 15 %

15.07' Vegetabiliska fetter och feta oljor, råa, renade eller raffinerade:

A. linolja:

1. oblekt fri

2. blekt 100 kg 3:-

B. krotonolja, oiticicaolja, ricinolja, tobaksfröolja och träolja fri

C. andra slag:

1. avsedda att användas utslutande för tekniskt bruk 8 %³

2. andra:

a. oraffinerade 10 %⁴

b. andra 15 %

15.12 Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter, som helt eller delvis hydrerats eller som gjorts fastare eller härdats genom andra processer, även raffinerade men ej vidare bearbetade 17 %

15.12⁵ Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter, som helt eller delvis hydrerats eller som gjorts fastare eller härdats genom andra processer, även raffinerade men ej vidare bearbetade:

A. avsedda att användas utslutande för tekniskt bruk 8 %

B. andra 17 %

¹ Senaste lydelse 1975:400.

² Fri t. o. m. den 30 juni 1976.

³ Oraffinerade fria t. o. m. den 30 juni 1976.

⁴ Fri t. o. m. den 30 juni 1976.

⁵ Senaste lydelse 1973:426.

Nuvarande lydelse

- 38.19 Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), ej annorstädes nämnda eller inbegripna; restprodukter från kemiska eller närstående industrier, ej annorstädes nämnda eller inbegripna:
- A. naften- och sulfonaftensyror samt till nr 34.02 ej hänförliga alkalialter av dessa syror fri
 - B. beredda antioxidanter för gummiindustrin fri
 - C. icke sintrade blandningar innehållande metallkarbider, för framställning av hårdmetall fri
 - D. murbruk, även hydrauliskt eller eldfast fri
 - E. gasreningsmassa, ej hänförlig till nr 38.04; elektrodmassa och andra blandningar av kol, koks och beck, inbegripet förkoksad dylik massa; block, plattor, stänger o. d. av kol fri
 - F. restprodukter från kemiska eller närstående industrier fri
 - G. kärnbindemedel innehållande stärkelse eller stärkelseprodukter:
 - 1. innehållande mer än 20 % stärkelse eller stärkelseprodukter . . 100 kg 40:40
 - 2. andra 9 %
 - H. blandningar, ej hänförliga till A–G, bestående av organiska ämnen (t. ex. mineraliska produkter, oorga-

Föreslagen lydelse

- 38.19⁶ Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), ej annorstädes nämnda eller inbegripna; restprodukter från kemiska eller närstående industrier, ej annorstädes nämnda eller inbegripna:
- A. naften- och sulfonaftensyror samt till nr 34.02 ej hänförliga alkalialter av dessa syror fri
 - B. *beredda katalysatorer*; beredda antioxidanter för gummiindustrin fri
 - C. icke sintrade blandningar innehållande metallkarbider, för framställning av hårdmetall fri
 - D. murbruk, även hydrauliskt eller eldfast fri
 - E. gasreningsmassa, ej hänförlig till nr 38.04; elektrodmassa och andra blandningar av kol, koks och beck, inbegripet förkoksad dylik massa; block, plattor, stänger o. d. av kol fri
 - F. restprodukter från kemiska eller närstående industrier fri
 - G. kärnbindemedel innehållande stärkelse eller stärkelseprodukter:
 - 1. innehållande mer än 20 % stärkelse eller stärkelseprodukter . . 100 kg 40:40
 - 2. andra 9 %
 - H. blandningar, ej hänförliga till A–G, bestående av organiska ämnen (t. ex. mineraliska produkter, oorga-

⁶ Senaste lydelse 1972:801.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

niska kemikalier, glas- eller metallpulver), med undantag av blandningar i förpackningar vägande per styck högst 10 kg brutto: belägges med tull som den beståndsdel vars tullsats medför högsta tullen, dock högst 11 %; hänsyn skall dock ej tagas till ringa mängd ämnen som ej väsentligen inverkar på varans beskaffenhet

IJ. andra slag 11 %

niska kemikalier, glas- eller metallpulver), med undantag av blandningar i förpackningar vägande per styck högst 10 kg brutto: belägges med tull som den beståndsdel vars tullsats medför högsta tullen, dock högst 11 %; hänsyn skall dock ej tagas till ringa mängd ämnen som ej väsentligen inverkar på varans beskaffenhet

IJ. andra slag 11 %

51.01 Garn av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer, ej i detaljhandelsuppläggningar:
A. av syntetiska fibrer:
1. cordgarn 13 %
2. annat fri
B. av regenererade fibrer:
1. avsett att användas utslutande för tillverkning av vävnader hänförliga till nr 51.04 B.2.a. 7 %
2. annat 16 %, dock minst 130:- per 100 kg

51.01 Garn av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer, ej i detaljhandelsuppläggningar:
A. av *ändlösa* syntetiska fibrer:
1. cordgarn 13 %
2. annat fri
B. av *ändlösa* regenererade fibrer:
1. avsett att användas utslutande för tillverkning av vävnader hänförliga till nr 51.04 B.2.a. 7 %
2. annat 16 %, dock minst 130:- per 100 kg

51.03 Garn av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer i detaljhandelsuppläggningar:
A. av syntetiska fibrer fri
B. av regenererade fibrer 16 %

51.03 Garn av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer i detaljhandelsuppläggningar:
A. av *ändlösa* syntetiska fibrer fri
B. av *ändlösa* regenererade fibrer 16 %

Nuvarande lydelse

51.04 Vävnader av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer, inbegripet vävnader av enfibertråd eller remsor enligt nr 51.01 eller 51.02:

A. av syntetiskt textilmaterial:

1. cordväv 13 %
2. andra slag 12 %

B. av regenererat textilmaterial:

1. cordväv 16 %, dock minst 150:- per 100 kg

2. andra slag med en vikt per m² av:

a. 500 g eller däröver... 7 %

b. mindre än 500 g:

- a. innehållande minst 85 % ändlöst regenererat textilmaterial eller vägande per m² mindre än 200 g.... 16 %, dock minst 560:- per 100 kg

B. andra 16 %, dock minst 400:- per 100 kg

Föreslagen lydelse

51.04 Vävnader av ändlösa syntetiska eller regenererade fibrer, inbegripet vävnader av enfibertråd eller remsor enligt nr 51.01 eller 51.02:

A. av *ändlöst* syntetiskt textilmaterial:

1. cordväv 13 %
2. andra slag 12 %

B. av *ändlöst* regenererat textilmaterial:

1. cordväv 16 %, dock minst 150:- per 100 kg

2. andra slag med en vikt per m² av:

a. 500 g eller däröver... 7 %

b. mindre än 500 g:

- a. innehållande minst 85 % ändlöst regenererat textilmaterial eller vägande per m² mindre än 200 g.... 16 %, dock minst 560:- per 100 kg

B. andra 16 %, dock minst 400:- per 100 kg

56.01 Korta syntetiska eller regenererade fibrer, ej kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:

- A. syntetiska fibrer fri
- B. regenererade fibrer 7 %

56.01 Korta syntetiska eller regenererade fibrer, ej kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:

- A. *korta* syntetiska fibrer.... fri
- B. *korta* regenererade fibrer.. 7 %

Nuvarande lydelse

- 56.04 Korta syntetiska eller regenererade fibrer och avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:
 A. syntetiska fibrer fri
 B. regenererade fibrer 7 %
- 56.05 Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, ej i detaljhandelsuppläggnings-
 A. t. o. m. nr 89 engelsk bomullsnumrering:
 1. av syntetiska fibrer.... 7 %
 2. av regenererade fibrer . 10 %
- B. över nr 89..... fri
- 56.06 Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, i detaljhandelsuppläggnings-
 A. av syntetiska fibrer 7 %
 B. av regenererade fibrer.... 10 %

Föreslagen lydelse

- 56.04 Korta syntetiska eller regenererade fibrer och avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:
 A. korta syntetiska fibrer.... fri
 B. korta regenererade fibrer.. 7 %
- 56.05 Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, ej i detaljhandelsuppläggnings-
 A. t. o. m. nr 89 engelsk bomullsnumrering:
 1. av korta syntetiska fibrer 7 %
 2. av korta regenererade fibrer 10 %
- B. över nr 89..... fri
- 56.06 Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, i detaljhandelsuppläggnings-
 A. av korta syntetiska fibrer . 7 %
 B. av korta regenererade fibrer 10 %

SEXTONDE AVDELNINGEN

Maskiner och apparater samt mekaniska redskap; elektrisk materiel; delar därtill

Anmärkningar

1. Denna avdelning --- eller 85.28.
- 2:1 Bestämmelsen i tolkningsregel 2 a (se allmänna bestämmelser i början av tulltaxan) angående

SEXTONDE AVDELNINGEN

Maskiner och apparater samt mekaniska redskap; elektrisk materiel; delar därtill

Anmärkningar

1. Denna avdelning --- eller 85.28.
- 2:1. Bestämmelsen i tolkningsregel 2 a (se allmänna bestämmelser i början av tulltaxan) angående

Nuvarande lydelse

artikel inkommande antingen ej hopsatt eller isärtagen tillämpas även för maskin inkommande i delar med skilda lägenheter, om varuhavaren yrkar det eller det annars är uppenbart att delarna tillsammans utgör en artikel som tulltaxeras som maskin.

Föreslagen lydelse

artikel inkommande antingen ej hopsatt eller isärtagen tillämpas även för maskin inkommande i delar med skilda lägenheter, om den tullskyldige yrkar det.

SJUTTONDE AVDELNINGEN

Fordon och luftfartyg samt delar därtill; fartyg och båtar samt viss transportutrustning

Anmärkningar

1. Denna avdelning --- för järnvägar.
- 5:1. Bestämmelsen i tolkningsregel 2 a (se allmänna bestämmelser i början av tulltaxan) angående artikel inkommande antingen ej hopsatt eller isärtagen tillämpas även för vara enligt sjuttonde avd. inkommande i delar med skilda lägenheter, om varuhavaren yrkar det eller det annars är uppenbart att delarna tillsammans utgör en artikel hänförlig till denna avdelning.

SJUTTONDE AVDELNINGEN

Fordon och luftfartyg samt delar därtill; fartyg och båtar samt viss transportutrustning

Anmärkningar

1. Denna avdelning --- för järnvägar.
- 5:1. Bestämmelsen i tolkningsregel 2 a (se allmänna bestämmelser i början av tulltaxan) angående artikel inkommande antingen ej hopsatt eller isärtagen tillämpas även för vara enligt sjuttonde avd. inkommande i delar med skilda lägenheter, om den tullskyldige yrkar det.

ADERTONDE AVDELNINGEN

Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater; ur; musikinstrument; apparater för upptagning eller

ADERTONDE AVDELNINGEN

Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater; ur; musikinstrument; apparater för upptagning eller

Nuvarande lydelse

återgivning av ljud; apparater för upptagning eller återgivning på magnetisk väg av bilder och ljud för television; delar därtill

90 kap. *Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater; delar därtill*

Anmärkningar

1. Detta kapitel --- är avsedda.

Föreslagen lydelse

återgivning av ljud; apparater för upptagning eller återgivning på magnetisk väg av bilder och ljud för television; delar därtill

90 kap. *Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater; delar därtill*

Anmärkningar

1. Detta kapitel --- är avsedda.

2:1. *Bestämmelsen i tolkningsregel 2 a (se allmänna bestämmelser i början av tulltaxan) angående artikel inkommande antingen ej hopsatt eller isärtagen tillämpas även för vara enligt 90 kap. inkommande i delar med skilda lägenheter, om den tullskyldige yrkar det.*

Denna lag träder i kraft, såvitt avser oraffinerade vegetabiliska fetter och feta oljor avsedda att användas uteslutande för tekniskt bruk ur tulltaxenr 15.07 C.1. och varor hänförliga till tulltaxenr 15.07 C.2.a., den 1 juli 1976 och i övrigt den 1 januari 1976.

2 Förslag till

Lag om ändring i tullförordningen (1973:979)

Härigenom föreskrives att 4 § tullförordningen (1973:979) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Regeringen kan förordna om avvikelser från denna förordning och från tulltaxan (1971:920)

1. med anledning av konventionen angående upprättande av Europeiska frihandelssammanslutningen och associationsavtal slutet i enlighet med konventionens bestämmelser,

2. med anledning av Sveriges avtal med Europeiska ekonomiska gemenskapen och med Europeiska kol- och stålgemenskapen jämte dess medlemsstater,

3. för varor från utvecklingsländerna,

4. för varor från Färöarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1976.

¹ Senaste lydelse 1975:94.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-10-16

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén

Föredragande: statsrådet Sträng

Proposition med förslag om ändring i tulltaxan (1971:920), m. m.

Inledning

I skrivelse till finansdepartementet den 1 augusti 1975 har generaltullstyrelsen föreslagit vissa ändringar i tulltaxan (1971:920) avseende tulltaxeringen av maskiner, transportmedel och instrument som importeras i delar. Samtidigt föreslås en anpassning av den svenska tulltaxan till Förenta nationernas nya statistiska varuförteckning (SITC Rev 2). Förslaget har remissbehandlats och yttranden har avgetts av kommerskollegium och statistiska centralbyrån.

Från dansk sida har framförts önskemål om tull- och avgiftsfrihet för ett antal varor som importeras från Färöarna. Efter remiss har yttranden avgetts av generaltullstyrelsen, statens jordbruksnämnd och kommerskollegium. Kommerskollegium har inhämtat yttranden från Sveriges industriförbund, Textilrådet, Konfektionsindustriföreningen, Sveriges grossistförbund, Sveriges kemiska industrikontor, Industrins livsmedelsgrupp och Svenska garveriidkareföreningen.

Förutom dessa frågor vill jag ta upp två andra frågor nämligen dels tullen på fetter och oljor som används för tekniskt ändamål (tekniskt fett), dels utjämningsskatten på mellanöl och starköl.

Förslag och yttranden

Generaltullstyrelsen föreslår i sin skrivelse viss ändring av anmärkningarna 2:1 till 16 avd. och 5:1 till 17 avd. i tulltaxan. Enligt dessa anmärkningar kan en maskin eller ett transportmedel som inkommer i delar med skilda

lägenheter tulltaxeras som en enhet om varuhavaren (importören) yrkar det eller det annars är uppenbart att delarna tillsammans utgör en vara som är hänförlig till 16 eller 17 avd.

I anmärkningarna åsyftat yrkande görs av den tullskyldige i den tulldeklaration som han är ålagd att lämna. Bestämmelserna har främst tillämpats när det varit fördelaktigt för den tullskyldige att delar som har kommit in vid skilda tillfällen tulltaxerats som en enhet (samtulltaxering). Styrelsen anser av praktiska och administrativa skäl att en samtulltaxering endast bör ifrågakomma om den tullskyldige påyrkar detta. Samtidigt föreslås att ordet varuhavaren i överensstämmelse med den tullagstiftning som infördes den 1 januari 1974 ersätts med orden den tullskyldige.

Styrelsen framhåller vidare att även instrument och reglerutrustningar hänförliga till 90 kap. i tulltaxan inte sällan levereras i delsändningar. Styrelsen finner det skäligt och av praktiska skäl lämpligt att även sådana sändningar samtulltaxeras om den tullskyldige yrkar det. En anmärkning med samma innebörd som anmärkningarna 2:1 till 16 avd. och 5:1 till 17 avd. bör därför föras in i 90 kap. i tulltaxan.

Tullsamarbetsrådet i Bryssel har den 1 januari 1975 utfärdat en rekommendation angående en underuppdelning av positionerna i Brysselnomenklaturen med syfte att möjliggöra en jämförelse mellan denna nomenklatur och Förenta nationernas nya statistiska varuförteckning (SITC Rev 2). I anslutning härtil har införts en underposition under tulltaxenr 38.19 för beredda katalysatorer. Beroende på sammansättning tulltaxeras dessa f. n. enligt skilda tulltaxenummer med varierande tullar. Då det har visat sig svårt att i praktiken bestämma sammansättningen och därmed vilken tullsats som bör tillämpas i varje speciellt fall föreslår styrelsen att alla beredda katalysatorer behandlas lika från tullsynpunkt. Detta bör lämpligen ske på det sättet att varuslaget införs under tulltaxenr 38.19 B tillsammans med beredda antioxidanter för gummiindustrin och görs tullfritt. Styrelsen föreslår slutligen i anslutning till rekommendationen att vissa redaktionella ändringar görs i underpositionerna till tulltaxenr 51.01, 51.03, 51.04, 56.01, 56.04, 56.05 och 56.06.

Remissinstanserna har inte haft någonting att erinra mot generaltullstyrelsens förslag. Kommerskollegium framhåller att någon för försäljning avsedd inhemsk tillverkning av beredda katalysatorer inte synes förekomma. För den föreslagna åtgärden talar äveø att importen till övervägande del utgörs av sådana katalysatorer som redan vid nu gällande tullsättning är tullfria.

I och med att Danmark den 1 januari 1973 blev medlem i EG och därmed lämnade EFTA, upphörde EFTA-konventionen att gälla för Färöarna. Enligt Danmarks fördrag om anslutning till EG skulle Danmark senast den 31 december 1975 avge en deklaration om anslutningsfördragets tillämplighet på Färöarna. Sedan det färöiska lagtinget i januari 1974 beslutat att Färöarna

skulle stå utanför EG sökte Danmark uppnå en frihandelsöverenskommelse mellan Färöarna och EG. EG:s ministerråd beslöt också den 1 augusti 1974 att sänka tullarna för importen från Färöarna av industrivaror (kap. 25-99 i Brysselnomenklaturen) vid import till de ursprungliga EG-länderna och Irland. Fram till den 1 januari 1976 reduceras tullarna stegvis, dock endast till 20 % av bastullarna. Motsvarande nedsättning sker för viss färsk fisk, räkor, frysta fiskfiléer samt för vissa fisk- och räkkonserver. Vid import till Danmark från Färöarna gäller liksom tidigare tullfrihet för alla varor. Vid import till Storbritannien gäller tullfrihet för industrivaror och för de nämnda fiskslagen och fiskprodukterna. För färsk fisk av vissa slag, som tidigare inte har varit tullfria inom EFTA, sker tullnedsättning i Storbritannien på samma sätt som för importen från Färöarna till de ursprungliga EG-länderna och Irland. Tullnedsättningarna förutsätter att Färöarna iakttar referenspriserna inom EG för fisk och fiskprodukter. På färöisk sida har man beslutat att fr. o. m. den 1 september 1974 stegvis sänka avgifterna för vissa frukter och grönsaker (kap. 7, 8 och 20 i Brysselnomenklaturen) som importeras från EG.

I proposition 1972:135 angående Sveriges avtal med EG redovisades (s. 49) danska önskemål att Sverige även efter den 1 januari 1973 skulle medge avgiftsfri import av frysta fiskfiléer från Färöarna, dvs. att införselavgiften på 45 öre för kilogram skulle tas bort. Med hänsyn till Färöarnas speciella läge fann chefen för handelsdepartementet det rimligt att framställningen tillmötesgicks så till vida att införselavgiften på färöiska frysta fiskfiléer suspenderades till den 1 februari 1976, dvs. den tidpunkt då en dansk deklaration om anslutningsfördragets tillämplighet på Färöarna senast skulle ha trätt i kraft. I propositionen underströks emellertid att en omprövning av ställningstagandet skulle göras om konkurrensförhållandena inom fiskerinäringen skulle ändras till svensk nackdel. Från dansk sida framhölls vid samma tillfälle att inga som helst ändringar skulle komma att ske i förutsättningarna för den svenska exporten till Färöarna.

Danmark har i februari 1975 framfört önskemål om tull- och avgiftsfrihet för ytterligare ett antal varor vid import från Färöarna till Sverige. Framställningar har också riktats till Norge och Finland. De danska önskemålen gentemot Sverige omfattar förutom frysta fiskfiléer, fiskkonserver, råa och garvade hudar av får och lamm, varor av skinn, kardgarn av ull, ullsockor, tröjor av ull och båtar av plast.

I svensk handelsstatistik redovisas handeln med Färöarna inte särskilt utan tillsammans med handeln med Danmark. På grundval av dansk statistik kan emellertid huvuddragen i handeln mellan Sverige och Färöarna anges.

Färöarnas totala import uppgick år 1973 till drygt 412 milj. danska kronor. Importen från Danmark var ca 290 milj. danska kronor och importen från Sverige ca 15 milj. danska kronor. Importen från Sverige bestod 1972 till största delen av trävaror, elektriska maskiner och elektriskt material, diverse

verkstadsprodukter samt vissa textilier.

Färöarnas totala export uppgick 1973 till drygt 471 milj. danska kronor. Exporten till Danmark var drygt 106 milj. danska kronor och exporten till Sverige ca 14 milj. danska kronor. 1973 var de största exportvarorna till Sverige frysta fiskfiléer (512 ton, 4,6 milj. danska kronor), frysta räkor (394 ton, 4,4 milj. danska kronor) och ättiksbehandlade sillfiléer (544 ton, 3,1 milj. danska kronor). Härtill kom viss export av saltade sillfiléer och kryddsill.

Kommerskollegium noterar i sitt yttrande att importen från Färöarna f. n. tull- och avgiftsbeläggs på samma sätt som importen från länder utanför EFTA-, EG- och u-landskretsen utom vad gäller frysta fiskfiléer, där importavgiften har suspenderats fram till den 1 februari 1976. Kollegiet finner det skäligt att tillmötesgå den danska framställningen. Tull- och avgiftsfriheten föreslås dock bli utvidgad så att den gäller all import av industrivaror från Färöarna enligt samma regler som gäller vid import från Danmark enligt Sveriges avtal med EG. Kollegiet tillstyrker tull- och avgiftsfrihet för frysta fiskfiléer samt för fisk- och skaldjurskonserver. Det förutsätts att den tidigare gjorda danska förklaringen att inga ändringar kommer att ske med avseende på förutsättningarna för den svenska exporten till Färöarna kommer att gälla även fortsättningsvis. Kollegiet ifrågasätter om inte de medgivanden som från färöisk sida har gjorts gentemot EG borde komma även Sverige till del.

Sveriges industriförbund och *Sveriges grossistförbund* har inget att invända mot att Färöarna medges tullfrihet för alla de varor som omfattas av Sveriges avtal med EG. Härutöver bör tull- och avgiftsfrihet gälla för frysta fiskfiléer. *Kemikontoret* tillstyrker avgiftsfriheten för frysta fiskfiléer samt den föreslagna tullfriheten för fiskkonserver.

Generaltullstyrelsen har i sitt yttrande inget att erinra mot att de danska önskemålen tillgodoses.

Statens jordbruksnämnd noterar att någon export från Färöarna av fiskkonserver enligt tillgängliga uppgifter inte har förekommit. Från färöiskt håll har emellertid uppgivits att man önskar tullfrihet för fiskkonserver, eftersom man så småningom avser att starta en inhemsk konservindustri som i första hand blir baserad på sill. Nämnden anser att något behov av omedelbar tullbefrielse för produkter, hänförliga till tulltaxenr 16.04 (fisk, beredd eller konserverad) och 16.05 (kräftdjur och blötdjur, beredda eller konserverade) inte föreligger då någon fiskkonservindustri i egentlig bemärkelse f. n. inte finns på Färöarna. Färöarna bör däremot beviljas fortsatt avgiftssuspension för vissa frysta fiskfiléer. Suspensionen bör omprövas om konkurrensläget i fisket förändras till svensk nackdel.

År 1973 genomfördes (prop. 1973:109, SkU 1973:32, rskr 1973:217) en ändring av tullförhållandena för vissa fetter och oljor samt margarin. De tullar som infördes motsvarar i stort sett de som gäller inom EG. Tullen differentierades så att renade eller raffinerade oljor för livsmedelsändamål fr. o. m. den 1 juli 1973 belades med en tull på 15 % av värdet, medan

en tull på 10 % för oraffinerade (råa) oljor skulle införas först den 1 juli 1975, då en väsentlig utbyggnad av kapaciteten för framställning av oraffinerade oljor i Sverige beräknades bli slutförd. Sedan utbyggnaden blivit försenad har införandet av tull på oraffinerade vegetabiliska fetter och feta oljor uppskjutits till den 1 juli 1976 (prop. 1975:77, SkU 1975:29, rskr 1975:187). Tullen på margarin utgör 25 % av värdet, dock med en tullfri importkontingent från EFTA-länderna (främst Norge) om 7 200 ton per år.

Vid införandet av tullar på fettvaruområdet beslöts att kompensation för den uppkommande kostnadsfördyringen skulle få ges livsmedelsindustrin och den tekniska industrin inom ramen för råvaruprisutjämningen. Tekniskt har detta tillgått så att de berörda industrierna fått återbäring med belopp som har beräknats med utgångspunkt i vad den inhemska industrin har bedömts utnyttja av tullskyddet. Prisutjämningen har hittills motsvarat en mindre del av den tull som erlagts för importerade fettvaror, nämligen 8 öre för kilogram, vilket för den viktigaste varan, sojaolja, f. n. motsvarar 2 å 3 % av varuvärdet.

Användningen inom landet av importerade fettvaror uppskattas till drygt 120 000 ton per år varav ca 4 000 ton avser den tekniska industrin. Under åren närmast före införandet av tullarna köpte den tekniska industrin ca 60 % på den svenska marknaden och importerade resterande ca 40 %. Av importerat fett använde den tekniska industrin praktiskt taget enbart raffinerade oljor, huvudsakligen sojaolja och kokosolja enligt tulltaxenr 15.07. Sedan tullarna infördes har importen av raffinerade oljor för tekniskt ändamål nästan upphört.

Från den tekniska industrins sida har i skilda sammanhang framhållits att man tolkat intentionerna bakom riksdagsbeslutet om kompensation för kostnadsfördyringen för den tekniska industrin på det sättet att hela den tull som erläggs vid import av tekniskt fett skulle återbetalas. *Statens jordbruksnämnd* har å sin sida framhållit att den regeln sedan länge har gällt i prisutjämnings-sammanhang att utjämningsbeloppet – även under namn av regleringsbidrag – är detsamma oavsett om den prisutjämningsberättigade råvaran är av inhemskt ursprung eller importerad. Om jordbruksnämnden skulle återbetala det erlagda tullbeloppet i dess helhet, oavsett i vilken grad tullskyddet utnyttjas av den svenska fettproducerande industrin, skulle en konkurrenssnedvridning ske till importens fördel så länge den svenska fettproducerande industrin inte utnyttjar tullskyddet helt. I praktiken kan i ett sådant läge den svenska fettproducerande industrin se sig tvungen att vid sin prissättning inom landet utnyttja hela tullskyddet. Med hänsyn härtill och då industrin i samband med tullskyddets tillkomst förklarade att tullen inte skulle leda till prishöjningar i större utsträckning än vad som behövdes för att kompensera kostnadsökningen på importerade råvaror, har nämndens majoritet funnit det riktigt att kompensationen endast skall motsvara det faktiskt utnyttjade tullskyddet. Majoriteten har därvid varit medveten om de risker för begränsning av den fettförbrukande industrins fria inköpsval som detta kan medföra men har ansett att dessa risker är av underordnad

betydelse vid jämförelse med de nackdelar som skulle uppkomma vid en automatisk återbetalning av hela tullbeloppet. Nämnden har även framhållit svårigheterna att mäta graden av tullskyddets utnyttjande vid skilda tidpunkter för olika slag av fettvaror.

För mellanöl och starköl infördes utjämningskatt med 3 resp. 4 öre för liter den 1 januari 1967. Samtidigt infördes en intern råvaruprisutjämning av samma typ som hade tillämpats inom bl. a. choklad- och konfektyrområdet. Utjämningskatten har till syfte att täcka kostnaderna för en intern prisutjämning som ger de inhemska producenterna möjlighet att få tillgång till råvaror för sin tillverkning till världsmarknadspris. För mellanöl och starköl höjdes skatten den 1 januari 1970 till 5 resp. 6 öre för liter, men sänktes 1 april 1973 till 4 resp. 5 öre för liter. Under åren 1974 och 1975 har den varit suspenderad. De ändrade skattesatserna har hängt samman med ändringar i kostnaderna för prisutjämnningen.

I och med att suspenderingen av skatten upphör vid utgången av år 1975 aktualiseras frågan om skatt skall återinföras och vilka skattesatser som i så fall skall tillämpas för mellanöl resp. starköl.

Föredraganden

Generaltullstyrelsen har föreslagit vissa smärre ändringar i tulltaxan som främst föranleds av rekommendationer av tullsamarbetsrådet i Bryssel. De innebär bl. a. tullfrihet för beredda katalysatorer samt ändrade regler för maskiner, transportmedel och instrument som inkommer i delar med skilda lägenheter. I likhet med remissinstanserna biträder jag generaltullstyrelsens förslag.

Från dansk sida har man hemställt att nu gällande avgiftsfrihet för frysta fiskfiléer från Färöarna skall medges även efter den 1 februari 1976. Samtidigt har begärts att fiskkonserver, en del skinn- och textilvaror samt plastbåtar görs tullfria. Kommerskollegium och generaltullstyrelsen tillstyrker att man från svensk sida tillmötesgår de danska önskemålen men förordar att tullfriheten utvidgas till alla industrivaror från Färöarna. De näringslivsorganisationer som har yttrat sig har samma uppfattning. Statens jordbruksnämnd tillstyrker för sin del att avgiften för frysta fiskfiléer även fortsättningsvis suspenderas, men ställer sig avvisande till en omedelbar tullbefrielse för fiskkonserver.

Jag finner det naturligt att Färöarna som inte ingår i vare sig EFTA eller EG, i tull- och avgiftshänseende i princip behandlas på samma sätt som Danmark i övrigt. När det gäller fiskprodukter föreligger emellertid särskilda förhållanden. Den svenska fiskerinäringens situation är f. n. under särskild prövning. Jag vill också påpeka att konservindustrin på Färöarna ännu har en mycket blygsam omfattning. Efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet förordar jag att några tullmedgivanden tills vidare inte ges för bl. a. fiskkonserver hänförliga till tulltaxenr 16.04 och 16.05.

Däremot bör den avgiftssuspension för frysta fiskfiléer som nu gäller medges även fortsättningsvis och på samma villkor som hittills. Sålunda kommer frågan att omprövas om konkurrensförhållandena inom fiskerinäringen ändras till svensk nackdel. För andra varor, dvs. praktiskt taget alla industrivaror i tulltaxans kap. 25–99 samt härutöver vissa varor inom kap. 1–24, tillstyrker jag efter samråd med chefen för handelsdepartementet, att importen från Färöarna bereds samma tull- och avgiftsförmåner som importen från Danmark har enligt Sveriges avtal med EG och därtill knutna bilagor, protokoll och särskilda skriftväxlingar. Det bör understrykas att – enligt officiellt besked från dansk sida – inga som helst ändringar kommer att ske i förutsättningarna för den svenska exporten till Färöarna.

I detta sammanhang vill jag nämna att de bestämmelser som gäller för Danmark enligt Sveriges avtal med EG och därtill knutna bilagor, protokoll och särskilda skriftväxlingar enligt uttalande i prop. 1972:135 avser Danmark exklusive Färöarna. Bemyndigande för regeringen att medge avvikelser från tullförordningen (1973:979) och från tulltaxan (1971:920) för importen från Färöarna torde därför lämpligen införas i 4 § tullförordningen. Särskilda bestämmelser torde få utfärdas av regeringen beträffande behandlingen av Färöarna i tull- och avgiftshänseende. Möjlighet för regeringen att medge avgiftsbefrielse för frysta fiskfiléer från Färöarna föreligger enligt lag (1974:226) om prisregleringen på fiskets område.

Vid införandet av tullar på fettvaruområdet år 1973 beslöts att kompensation för den kostnadsfördyring som tullskyddet för fettvarorna kunde medföra skulle få ges bl. a. den tekniska industrin inom ramen för råvaruprisutjämningen. Detta har hittills skett på det sättet att statens jordbruksnämnd återbetalat så mycket av tullbeloppet som kan anses ha motsvarat vad den inhemska industrin har utnyttjat av tullskyddet för fetter och oljor. F. n. återbetalas 8 öre för kilogram förbrukad råvara vilket för den viktigaste varan, sojaolja, motsvarar 2 å 3 % av varuvärdet. Från den tekniska industrins sida har emellertid i skilda sammanhang hävdats att hela det tullbelopp som erläggs vid import av tekniskt fett bör återbetalas. Jordbruksnämnden har för sin del hänvisat till att man inom det hittills tillämpade systemet för prisutjämning åtgärder har behandlat importerade och inhemska varor på samma sätt. Om hela tullbeloppet återbetalas snedvrids konkurrensen till importens fördel så länge den svenska fettproducerande industrin inte utnyttjar tullskyddet helt. Nämndens majoritet har funnit det riktigt att en kompensation skall motsvara endast det tullskydd som faktiskt utnyttjas. Samtidigt framhålls svårigheterna att mäta graden av tullskyddets utnyttjande vid olika tidpunkter och för olika slag av fettvaror.

För egen del vill jag hänvisa till att tullarna på fettvaruområdet i stort fastställdes vid nivåer som svarar mot dem som gäller inom EG. Industrins företrädare framhöll att effekten av sådana tullar på priserna bedömdes bli förhållandevis obetydlig. Den kompensation som infördes för bl. a. den tekniska industrin syftade till att undvika en försämring i konkurrensförhål-

landena på den internationella marknaden för produkter vari fetter och oljor ingår och för vilka tullarna avvecklades i EFTA- och EG-handeln. Detta kan i och för sig uppnås genom en prisutjämning. Det har emellertid visat sig att det i praktiken kan vara svårt att beräkna hur stor del av tullskyddet som utnyttjas vid skilda tidpunkter för olika fett- och oljeprodukter. Möjligheterna för den tekniska industrin att välja inköpskälla kan också ha minskat som en följd av det nya systemet. För att mildra de nackdelar som kan tänkas föreligga i dessa avseenden föreslår jag nu att tullen på tekniskt fett sänks från 15 till 8 %, samtidigt som det nuvarande systemet med prisutjämning bibehålls. Den föreslagna tullen överensstämmer med tullen i EG. Genom den föreslagna ändringen kan den svenska tekniska industrin i vart fall inte komma i ett sämre konkurrensläge i vad avser tullen på fetter och oljor än huvudkonkurrenterna på europamarknaden. En utbrytning bör göras under tulltaxenr 15.07 och en ny position införas för fetter och oljor för tekniskt bruk med en tull på 8 % av värdet. Bl. a. administrativa skäl talar för att även sådana härdade produkter, hänförliga till tulltaxenr 15.12, som är avsedda för tekniskt bruk beläggs med en tull på 8 %. Tullförmånerna för importen från EFTA- och EG-länderna bör medges med utgångspunkt i denna nya tullsats. Tullen på oraffinerade produkter för tekniskt bruk bör träda i kraft den 1 juli 1976, dvs. samtidigt med att tull införs på oraffinerade fetter och oljor för livsmedelsändamål.

För mellanöl och starköl infördes den 1 januari 1967 en intern råvaru-prisutjämning, varigenom producenterna kompenseras för den speciella kostnadsbelastning som uppkommer genom den svenska jordbruksregleringen. Finansieringen av bidragskostnaderna sker genom en särskild utjämnings-skatt som för mellanöl uppgår till 4 öre för liter och för starköl till 5 öre för liter. Eftersom några utjämningsbidrag inte har lämnats under senare tid har skatten varit suspenderad under åren 1974 och 1975.

På senaste tiden har emellertid vissa förändringar inträtt på den internationella marknaden för malt. Bl. a. har man i vissa för oss betydelsefulla producentländer ökat exportbidragen väsentligt. Det nya läget har föranlett en motsvarande höjning av införselavgiften på malt. Härigenom kommer utjämningsbidrag att lämnas till industrin, vilka i stort sett motsvarar skattesatserna på 4 och 5 öre för liter mellanöl resp. starköl. Jag förordar sålunda att utjämningskatt återinförs på öl av klass II B (mellanöl) och starköl med bibehållande av de tidigare skattesatserna.

Jag förordar att de författningsändringar jag nu har föreslagit får träda i kraft den 1 januari 1976, dock med undantag för tullen på oraffinerade fetter och oljor för tekniskt bruk som bör införas först den 1 juli 1976.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i tulltaxan (1971:920),
2. lag om ändring i tullförordningen (1973:979).

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.